

**Filozofski fakultet / / SPECIJALNA PEDAGOGIJA**

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uslovljenost drugim predmetima       | Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta                                                                                                                                                                                                                |
| Ciljevi izučavanja predmeta          | Upoznavanje sa osnovnim zakonitostima i principima obrazovanja djece ometene u razvoju, upoznavanje sa specifičnostima različitih oblika ometenosti, metodama, oblicima i sredstvima za rad i izgradnja pozitivnih stavova prema osobama ometenim u razvoju      |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika | Prof. dr Čedo Veljić, Danijela Delibašić                                                                                                                                                                                                                         |
| Metod nastave i savladanja gradiva   | Predavanja i debate. Priprema po jednog eseja na zadatu temu iz jedne od oblasti sadržaja predmeta. Učenje za testove i završni ispit. Konsultacije.                                                                                                             |
| I nedjelja, pred.                    | Konstituisanje i razvoj specijalne pedagogije, predmet i cilj spec. pedagogije. Teorijske osnove specijalne pedagogije i defektologije (definicije, predmet, zadaci i područje rada). Specijalna pedagogija u sistemu pedagoških disciplina, vaspitanje, obrazo  |
| I nedjelja, vježbe                   | Predmet, cilj i zadaci specijalne pedagogije.                                                                                                                                                                                                                    |
| II nedjelja, pred.                   | Odnos društva prema djeci sa smetnjama u razvoju kroz istorijske epohe.                                                                                                                                                                                          |
| II nedjelja, vježbe                  | Osvrt na istorijsku uslovljenost odnosa prema djeci sa smetnjama u razvoju.                                                                                                                                                                                      |
| III nedjelja, pred.                  | Identifikacija i procjena, rano otkrivanje, uzroci i dijagnostika djece sa smetnjama u razvoju.                                                                                                                                                                  |
| III nedjelja, vježbe                 | Značaj ranog dijagnostikovanja djece sa smetnjama u razvoju. Mogućnosti praćenja, podrške i uključivanja.                                                                                                                                                        |
| IV nedjelja, pred.                   | Diferencijalne karakteristike, pedagoške potrebe i problemi djece sa ometenošću (slabovidni i slijepi; gluvi i nagluvi; tjelesni invalidi; intelektualno ometena lica; lica sa govornim poremećajima; djeca sa emocionalnim poremećajima i poremećajima ponašanj |
| IV nedjelja, vježbe                  | Dogovor o izradi eseja: tema, struktura, izlaganje.                                                                                                                                                                                                              |
| V nedjelja, pred.                    | Diferencijalne karakteristike, pedagoške potrebe i problemi djece sa ometenošću (slabovidni i slijepi; gluvi i nagluvi; tjelesni invalidi; intelektualno ometena lica; lica sa govornim poremećajima; djeca sa emocionalnim poremećajima i poremećajima ponašanj |
| V nedjelja, vježbe                   | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| VI nedjelja, pred.                   | Diferencijalne karakteristike, pedagoške potrebe i problemi djece sa ometenošću (slabovidni i slijepi; gluvi i nagluvi; tjelesni invalidi; intelektualno ometena lica; lica sa govornim poremećajima; djeca sa emocionalnim poremećajima i poremećajima ponašanj |
| VI nedjelja, vježbe                  | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| VII nedjelja, pred.                  | Specifični razvojni poremećaji (dispozicija, dispraksija, hiperkinetički sindrom, diskalkulija i dr.)                                                                                                                                                            |
| VII nedjelja, vježbe                 | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| VIII nedjelja, pred.                 | I test znanja/kolokvijum                                                                                                                                                                                                                                         |
| VIII nedjelja, vježbe                | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| IX nedjelja, pred.                   | Djeca sa specifičnim zdravstvenim problemima (moždane devijacije CNS, cerebralno paralizovana djeca, djeca sa sindromom autizma, djeca sa epilepsijom, djeca sa hroničnim zdravstvenim problemima)                                                               |
| IX nedjelja, vježbe                  | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| X nedjelja, pred.                    | Učenici sa smetnjama u razvoju u sistemu obrazovanja danas. Integracija i inkluzija                                                                                                                                                                              |
| X nedjelja, vježbe                   | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| XI nedjelja, pred.                   | Metode specijalne pedagogije, reedukacija, kompenzacija, rehabilitacija                                                                                                                                                                                          |
| XI nedjelja, vježbe                  | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| XII nedjelja, pred.                  | Defektološke preventive, preventive oštećenja, preventive smetnje u razvoju                                                                                                                                                                                      |
| XII nedjelja, vježbe                 | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| XIII nedjelja, pred.                 | II test znanja/kolokvijum                                                                                                                                                                                                                                        |
| XIII nedjelja, vježbe                | Izlaganje eseja, debata.                                                                                                                                                                                                                                         |
| XIV nedjelja, pred.                  | Savremena kretanja u specijalnom vaspitanju i obrazovanju (integracija i inkluzija). Odnos prema djeci sa posebnim teškoćama u razvoju i učenju                                                                                                                  |
| XIV nedjelja, vježbe                 | Inkluzija, rad stručnog tima za podršku djeci sa smetnjama u razvoju.                                                                                                                                                                                            |
| XV nedjelja, pred.                   | Završni ispit                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| XV nedjelja, vježbe                   | Rad stručnog tima za podršku djeci sa smetnjama u razvoju. Sređivanje dokumentacije.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Obaveze studenta u toku nastave       | Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, učestvuju u debatama i rade dva testa. Studenti pripremaju po jedan esej i učestvuju u debati nakon prezentacije eseja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Konsultacije                          | Srijeda u 12:30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Opterećenje studenta u casovima       | Nedjeljno 4 kredita $\times 40/30 = 5$ sati i 20 minuta<br>Struktura: 2 sat predavanja 1 sat vježbi 2 sat i 20 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije<br>U toku semestra Nastava i završni ispit: $(5 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}) \times 16 = 85 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}$<br>Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (5 \text{ sati i } 20 \text{ minuta}) = 10 \text{ sati i } 40 \text{ minuta}$ .<br>Ukupno opterećenje za predmet: $4 \times 30 = 120$ sati<br>Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 0-24 sata (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet)<br>Struktura opterećenja: 85 sati i 20 minuta (Nastava) + 10 sati i 40 minuta (Priprema) + 24 sata (Dopunski rad)                                               |
| Literatura                            | Sovak, M.: Specijalna pedagogika, Savez društva defektologa, Beograd-Titograd, 1979<br>Popadić, R.: Specijalna pedagogika sa metodikom, Filozofski fakultet univerziteta u istočnom Sarajevu, 2006.<br>Eraković, T.: Osnovi specijalne pedagogije sa metodikom, Učiteljski fakultet Sombor, 2002.<br>Govedarica, T.: Opšta reedukacija psihomotorike, Institut za mentalno zdravlje, Beograd, 1989.<br>Čordić, A. i Bojanin, S.: Opšta defektološka dijagnostika, Zavod za udž. i nastavna sredstva Beograd, 1992.<br>Veljić, Č., Simović, V.: Sto deset godina socijalne zaštite u Crnoj Gori, Fakultet pol. nauka, 2011.<br>Veljić, Č.: Zaštita i tretman osoba sa invalidnošću u Crnoj Gori, SDDSCG-2005.<br>Veljić, Č.: Pedagogija djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju-skripta, Filozofski fakultet Nikšić, 2013.<br>Dr. M. Stošljević: Uvod u defektologiju, Defektološki fakultet, Beograd, 2001. |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje | Dva testa sa 15 poena (ukupno 30 poena)<br>Esej sa 15 poena<br>Isticanje u toku predavanja i učešće u debatama sa 5 poena<br>Završni ispit sa 50 poena<br>Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 55 poena                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Posebne naznake za predmet            | Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Napomena                              | Plan realizacije nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti će dobiti početkom semestra.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Ishodi učenja                         | Nakon što student položi ovaj ispit, moći će da:<br>1. prepozna učenike sa teškoćama i smetnjama u razvoju, po vrsti i stepenu razvojne smetnje i da pronalazi metode rada sa ovom djecom, kako bi njihovi preostali potencijali bili iskorišteni do maksimuma njihovih mogućnosti;<br>2. pronalazi način za individualni rad sa ovim učenicima, a da pri tom ne zapostavi učenike tipičnog razvoja;<br>3. učestvuje u radu stručnog tima za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u svojoj školi;<br>4. primjenjuje mjere prevencije kod učenika sa razvojnim smetnjama kako ne bi došlo do pogoršavanja njihovog stanja.<br>5. sa učenicima koji se nalaze na dužem bolničkom ili kućnom liječenju organizuje rad u skladu sa programom rada.                                                                                                                                                           |